

V Bruseli 17. júna 2025
(OR. en)

8401/25

Medziinštitucionálny spis:
2025/0035(NLE)

RECH 176
ATO 24
COMPET 296

LEGISLATÍVNE AKTY A INÉ PRÁVNE AKTY

Predmet: NARIADENIE RADY, ktorým sa stanovuje Výskumný a vzdelávací program Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu na roky 2026 až 2027, ktorým sa dopĺňa program Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie, a ktorým sa zrušuje nariadenie (Euratom) 2021/765

NARIADENIE RADY (Euratom) 2025/...

Z ...

ktorým sa stanovuje Výskumný a vzdelávací program Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu na roky 2026 až 2027, ktorým sa dopĺňa program Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie, a ktorým sa zrušuje nariadenie (Euratom) 2021/765

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu, a najmä na jej článok 7 prvý odsek,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po porade s Vedeckým a technickým výborom,

keďže:

- (1) Cieľom Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (ďalej len „Spoločenstvo“) je zvyšovať životnú úroveň v členských štátoch podporou a uľahčovaním jadrového výskumu v členských štátoch a doplnením tohto výskumu výskumným a vzdelávacím programom Spoločenstva.
- (2) Jadrový výskum môže prispievať k sociálnemu blahobytu, hospodárskej prosperite a environmentálnej udržateľnosti, a to zvyšovaním jadrovej bezpečnosti, fyzickej ochrany a ochrany pred žiarením. Výskum v oblasti ochrany pred žiarením viedol k zlepšeniu zdravotníckych technológií, z čoho má prospech veľa občanov, a tento výskum môže viesť k zlepšeniam aj v ďalších odvetviach, ako sú napríklad priemysel, poľnohospodárstvo, životné prostredie a bezpečnosť.
- (3) Pri plnom rešpektovaní práva členských štátov rozhodovať o svojom energetickom mixe by sa výsledkami výskumu v rámci programu stanoveného týmto nariadením mohlo potenciálne prispievať ku klimaticky neutrálnemu energetickému systému bezpečným, účinným a spoľahlivým spôsobom.

- (4) Na zabezpečenie kontinuity jadrového výskumu na úrovni Spoločenstva je potrebné stanoviť výskumný a vzdelávací program Spoločenstva na obdobie od 1. januára 2026 do 31. decembra 2027 (ďalej len „program Euratomu na roky 2026 až 2027“) tak, aby jeho trvanie bolo zosúladené s trvaním viacročného finančného rámca na roky 2021 až 2027 stanoveného v nariadení Rady (EÚ, Euratom) 2020/2093¹. V rámci programu Euratomu na roky 2026 až 2027 by sa malo pokračovať v práci na kľúčových výskumných činnostiach predchádzajúceho výskumného a vzdelávacieho programu Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu na obdobie 2021 – 2025 stanoveného nariadením Rady (Euratom) 2021/765² (ďalej len „program Euratomu na roky 2021 až 2025“), a to s rovnakými cieľmi a s uplatnením rovnakého spôsobu vykonávania.
- (5) V správe Komisie o priebežnom hodnotení programu Euratomu na roky 2021 až 2025 sa zdôraznila relevantnosť rôznych prvkov uvedeného programu. Podľa správy tieto prvky zahŕňajú: a) široké výskumné portfólio podporujúce jadrovú bezpečnosť, fyzickú ochranu a jadrové bezpečnostné záruky, ochranu pred žiarením a aplikácie nesúvisiace s výrobou elektrickej energie; b) pridanú hodnotu EÚ pre výskum jadrového štiepenia; c) podporu zainteresovaných strán prostredníctvom zlepšenia bezpečnosti a vedomostnej základne súvisiacej s bezpečnostnými otázkami týkajúcimi sa dlhodobej prevádzky súčasných jadrových elektrární; d) prípravu argumentácie týkajúcej sa bezpečnosti, fyzickej ochrany a jadrových bezpečnostných záruk, pokiaľ ide o pokročilé jadrové systémy; e) ďalší rozvoj výskumu jadrovej syntézy zlepšením riadenia a f) definovanie programových priorít a identifikovanie dôveryhodnejších a realistickejších spôsobov. V správe sa dospelo k záveru, že tieto prvky by sa mali v programe Euratomu na roky 2026 až 2027 zachovať.

¹ Nariadenie Rady (EÚ, Euratom) 2020/2093 zo 17. decembra 2020, ktorým sa stanovuje viacročný finančný rámec na roky 2021 až 2027 (Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 11, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj>).

² Nariadenie Rady (Euratom) 2021/765 z 10. mája 2021, ktorým sa stanovuje výskumný a vzdelávací program Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu na obdobie 2021 – 2025, ktorým sa dopĺňa program Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie a o zrušení nariadenia (Euratom) 2018/1563 (Ú. v. EÚ L 167I, 12.5.2021, s. 81, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/765/oj>).

- (6) Koncepcia a návrh programu Euratomu na roky 2026 až 2027 je stanovený vzhľadom na potrebu určiť kritické množstvo podporovaných činností. To sa má dosiahnuť zavedením obmedzeného počtu špecifických cieľov zameraných na bezpečné využívanie jadrového štiepenia na účely výroby elektrickej energie, ako aj aplikácií, ktoré nesúvisia s výrobou elektrickej energie, na zachovanie a rozvoj potrebných odborných znalostí, podporu energie jadrovej syntézy a podporu politík Únie a jej členských štátov v oblasti jadrovej bezpečnosti, jadrových bezpečnostných záruk a fyzickej ochrany.
- (7) Program Euratomu na roky 2026 až 2027 je kľúčovým prvkom úsilia Únie ďalej rozvíjať vedúce postavenie v oblasti technológií a podporovať excelentnosť v oblasti jadrového výskumu a inovácií s cieľom zabezpečiť najvyššie normy bezpečnosti, fyzickej ochrany, jadrových bezpečnostných záruk, ochrany pred žiarením, bezpečného nakladania s vyhoretým palivom, nakladania s rádioaktívnym odpadom a vyradovania z prevádzky v oblasti jadrovej energie v súlade s cieľmi programu stanovenými v tomto nariadení.
- (8) Keďže všetky členské štáty využívajú rádioaktívne materiály, je dôležité zabezpečiť zodpovedné a bezpečné nakladanie s vyhoretým palivom a rádioaktívnym odpadom, ako sa vyžaduje v smernici Rady 2011/70/Euratom³, aby sa zabránilo neprimeranému zaťaženiu budúcich generácií. V rámci programu Euratomu na roky 2026 až 2027 by sa mal naďalej zlepšovať a podporovať výskum a vývoj týkajúci sa technológií a kompetencií v oblasti nakladania s vyhoretým palivom a rádioaktívnym odpadom.

³ Smernica Rady 2011/70/Euratom z 19. júla 2011, ktorou sa zriaďuje rámec Spoločenstva pre zodpovedné a bezpečné nakladanie s vyhoreným palivom a rádioaktívnym odpadom (Ú. v. EÚ L 199, 2.8.2011, s. 48, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/70/oj>).

- (9) V programe Euratomu na roky 2026 až 2027 sa výskum energie jadrovej syntézy vykonáva v súlade s európskym plánom pre jadrovú syntézu, v ktorom sa opisuje výskum a vývoj potrebný na vytvorenie základne pre termojadrovú elektrárňu na výrobu elektrickej energie, a s rozhodnutím Rady 2007/198/Euratom⁴. Kľúčovým krokom v krátkodobom až strednodobom horizonte by malo byť dokončenie výstavby a úvodná prevádzková fáza ITER a životaschopný program výskumu jadrovej syntézy by mal byť doplnkom európskych aktivít týkajúcich sa projektu ITER s cieľom podporiť budúcu prevádzku ITER a prípravu prvej termojadrovej elektrárne.
- (10) V rámci programu Euratomu na roky 2026 až 2027 by sa prostredníctvom podpory jadrového výskumu malo prispievať k dosiahnutiu cieľov programu Horizont Európa – rámcového programu pre výskum a inovácie (ďalej len „program Horizont Európa“) zriadeného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/695⁵ a malo by sa uľahčovať vykonávanie stratégie Európa 2030 a posilnenie európskeho výskumného priestoru.
- (11) Cieľom programu Euratomu na roky 2026 až 2027 by malo byť dosiahnutie synergie s programom Horizont Európa a ostatnými programami Únie, počnúc ich navrhovaním a strategickým plánovaním, cez výber projektov, riadenie, komunikáciu, šírenie a využívanie výsledkov až po monitorovanie, audit a spravovanie.

⁴ Rozhodnutie Rady 2007/198/Euratom z 27. marca 2007, ktorým sa zriaďuje Európsky spoločný podnik pre ITER a rozvoj energie jadrovej syntézy a ktorým sa mu udeľujú výhody (Ú. v. EÚ L 90, 30.3.2007, s. 58, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2007/198/oj>).

⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/695 z 28. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie, stanovujú jeho pravidlá účasti a šírenia a zrušujú nariadenia (EÚ) č. 1290/2013 a (EÚ) č. 1291/2013 (Ú. v. EÚ L 170, 12.5.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/695/oj>).

- (12) Akcie programu Euratomu na roky 2026 až 2027 by mali byť primerané bez toho, aby zdvojovali alebo vytlačali súkromné investície, a mali by mať jasnú európsku pridanú hodnotu. Tým sa zabezpečí súlad medzi akciami programu Euratomu na roky 2026 až 2027 a pravidlami štátnej pomoci Únie, čím sa predíde neprimeranému narušeniu hospodárskej súťaže na vnútornom trhu.
- (13) Aj keď sa každý členský štát môže samostatne rozhodnúť, či bude jadrovú energiu využívať alebo nie, treba tiež uznať, že jadrová energia zohráva v rôznych členských štátoch rôzne úlohy. Programom Euratomu na roky 2026 až 2027 sa prostredníctvom jeho výskumných činností prispeje aj k podpore rozsiahlej diskusie medzi všetkými príslušnými zainteresovanými stranami o možnostiach a rizikách jadrovej energie.
- (14) Na riešenie potrieb v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy by sa v rámci programu Euratomu na roky 2026 až 2027 mala prostredníctvom finančných príspevkov poskytovať podpora s cieľom zabezpečiť, aby výskumní pracovníci v oblasti jadrovej energie mohli mať prospech z akcií Marie Curie-Sklodowskej za rovnakých podmienok ako výskumní pracovníci v iných oblastiach.
- (15) Týmto nariadením sa na celé obdobie trvania programu Euratomu na roky 2026 až 2027 stanovuje finančné krytie, ktoré má v zmysle bodu 18 Medziinštitucionálnej dohody zo 16. decembra 2020 medzi Európskym parlamentom, Radou Európskej únie a Európskou komisiou o rozpočtovej disciplíne, spolupráci v rozpočtových záležitostiach a správnom finančnom riadení, ako aj o nových vlastných zdrojoch vrátane plánu na zavedenie nových vlastných zdrojov⁶ predstavovať hlavnú referenčnú sumu pre Európsky parlament a Radu v priebehu ročného rozpočtového postupu.

⁶ Ú. v. EÚ L 433I, 22.12.2020, s. 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj.

- (16) Na program Euratomu na roky 2026 až 2027 sa vzťahuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2024/2509⁷ (ďalej len „nariadenie o rozpočtových pravidlách“). Nariadenie o rozpočtových pravidlách stanovuje pravidlá plnenia rozpočtu Únie vrátane pravidiel, ktoré sa týkajú grantov, cien, verejného obstarávania, nepriameho riadenia, finančných nástrojov, rozpočtových záruk, finančnej pomoci a refundácie výdavkov externých expertov. Pravidlá prijaté na základe článku 322 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) zahŕňajú aj všeobecný režim podmienenosti na ochranu rozpočtu Únie.
- (17) Typy financovania a spôsoby plnenia uvedené v tomto nariadení by sa mali zvoliť na základe ich schopnosti splniť špecifické ciele akcií a dosiahnuť výsledky, berúc do úvahy najmä náklady na kontroly, administratívne zaťaženie a očakávané riziko nesúladu. V prípade grantov by sa malo zvážiť použitie jednorazových platieb, paušálnych sadzieb a jednotkových nákladov.
- (18) Osobitná pozornosť by sa mala venovať zabezpečeniu primeranej účasti malých a stredných podnikov (MSP) a súkromného sektora vo všeobecnosti. V rámci opatrení hodnotenia a monitorovania by sa malo vykonávať kvantitatívne a kvalitatívne posudzovanie účasti MSP.

⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2024/2509 z 23. septembra 2024 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie (Ú. v. EÚ L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

- (19) V súlade s článkami 2 a 3 Zmluvy o Európskej únii a článkom 8 ZFEÚ by sa činnosti vyvíjané v rámci programu Euratomu na roky 2026 až 2027 mali zameriavať na odstraňovanie rodových rozdielov a presadzovanie rovnosti žien a mužov v oblasti výskumu a inovácií. Rodový rozmer by sa mal začleniť do obsahovej náplne výskumu a inovácií a zohľadňovať vo všetkých štádiách výskumného cyklu.
- (20) S cieľom prehĺbiť vzťah medzi vedou a spoločnosťou a posilniť dôveru verejnosti vo vedu by sa prostredníctvom programu Euratomu na roky 2026 až 2027 malo presadzovať informované zapájanie občanov a občianskej spoločnosti do výskumu a inovácií podporovaním vedeckého vzdelávania, lepším sprístupňovaním vedeckých poznatkov, vývojom programov zodpovedného výskumu a inovácií, ktorými sa reaguje na obavy a očakávania občanov a občianskej spoločnosti, a uľahčovaním účasti občanov a občianskej spoločnosti na činnostiach programu Euratomu na roky 2026 až 2027.
- (21) V rámci akcií, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti programu Euratomu na roky 2026 až 2027, by sa mali rešpektovať základné práva a dodržiavať zásady uznané najmä v Charte základných práv Európskej únie.
- (22) Je dôležité, aby sa pokračovalo v uľahčovaní využívania duševného vlastníctva vytvoreného účastníkmi a zároveň chránili oprávnené záujmy ostatných účastníkov a Spoločenstva v súlade s hlavou II, kapitolou 2 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (ďalej len „Zmluva o Euratome“).

- (23) S cieľom zaistiť čo najväčší možný vplyv financovania z programu Euratomu na roky 2026 až 2027 môže Spoločenstvo vo vhodných prípadoch zvážiť európske partnerstvá s partnermi z verejného alebo súkromného sektora za predpokladu, že žiadaný účinok sa môže efektívnejšie dosiahnuť v partnerstve než Spoločenstvom samotným a v porovnaní s inými formami podpory programu Euratomu na roky 2026 až 2027. Týmto nariadením by sa malo zabezpečiť, aby sa v rámci týchto partnerstiev uplatňoval jasný prístup založený na životnom cykle a aby sa riadili transparentným výberovým a rozhodovacím procesom v súlade s prílohou III k nariadeniu (EÚ) 2021/695.
- (24) Malo by sa umožniť aj používanie finančných nástrojov a rozpočtových záruk v rámci programov založených na ZFEÚ s cieľom dosahovať ciele programu Euratomu na roky 2026 až 2027 za predpokladu, že akcie sú v súlade s cieľmi a pravidlami týchto programov.
- (25) S cieľom zabezpečiť čo najúčinnnejšie vykonávanie a dosiahnuť súdržný, komplexný a transparentný rámec pre prijímateľov by účasť na programe Euratomu na roky 2026 až 2027 a šírenie výsledkov výskumu mali podliehať príslušným pravidlám nariadenia (EÚ) 2021/695 s určitými úpravami alebo výnimkami. Vymedzenie relevantných pojmov a hlavné typy akcií stanovené v uvedenom nariadení by sa mali uplatňovať na účely tohto nariadenia.

- (26) Preukázalo sa, že účastnícky záručný fond zriadený v rámci programu Horizont 2020 zriadeného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1291/2013⁸ a spravovaný Komisiou je dôležitým ochranným mechanizmom, ktorým sa zmierňujú riziká spojené so splatnými sumami, ktoré neuhradili neplatiaci účastníci. Preto by sa tento ochranný mechanizmus mal aj naďalej uplatňovať. Na akcie v rámci tohto nariadenia by sa mal vzťahovať aj vzájomný poisťovací mechanizmus zriadený podľa nariadenia (EÚ) 2021/695.
- (27) Spoločné výskumné centrum (ďalej len „JRC“) by malo naďalej vo vhodných prípadoch poskytovať Únii a členským štátom nezávislé vedecké dôkazy zamerané na klienta a technickú podporu počas celého politického cyklu. Priame akcie JRC by sa mali vykonávať flexibilným, účinným a transparentným spôsobom, a to pri zohľadnení príslušných potrieb používateľov JRC a potrieb politik Únie, najmä v oblasti jadrovej bezpečnosti, jadrových bezpečnostných záruk a fyzickej ochrany, a to pri zabezpečení ochrany finančných záujmov Únie. V súlade so závermi Rady z 26. apríla 1994 o úlohe JRC by JRC malo pokračovať vo vytváraní dodatočných zdrojov prostredníctvom konkurencieschopných podporných činností pre politiky Únie alebo v mene tretích strán. JRC by malo mať možnosť zúčastňovať sa na nepriamych akciách, ak sa tak ustanovuje v príslušnom pracovnom programe.

⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1291/2013 z 11. decembra 2013, ktorým sa zriaďuje program Horizont 2020 – rámcový program pre výskum a inováciu (2014 – 2020) a zrušuje rozhodnutie č. 1982/2006/ES (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 104, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1291/oj>).

- (28) V súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách, nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013⁹ a nariadeniami Rady (ES, Euratom) č. 2988/95¹⁰, (Euratom, ES) č. 2185/96¹¹ a (EÚ) 2017/1939¹² sa finančné záujmy Únie majú chrániť prostredníctvom primeraných opatrení vrátane opatrení týkajúcich sa prevencie, odhaľovania, nápravy a vyšetrovania nezrovnalostí vrátane podvodov, a tiež týkajúcich sa vymáhania stratených, neoprávnene vyplatených alebo nesprávne použitých finančných prostriedkov a vo vhodných prípadoch aj uloženia administratívnych sankcií. Konkrétne má Európsky úrad pre boj proti podvodom (ďalej len „OLAF“) právomoc vykonávať v súlade s nariadeniami (Euratom, ES) č. 2185/96 a (EÚ, Euratom) č. 883/2013 administratívne vyšetrovania vrátane kontrol a inšpekcií na mieste s cieľom zistiť, či nedošlo k podvodu, ku korupcii alebo k akémukoľvek inému protiprávnemu konaniu poškodzujúcemu finančné záujmy Únie.

⁹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013 z 11. septembra 2013 o vyšetrovaniach vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF), ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 a nariadenie Rady (Euratom) č. 1074/1999 (Ú. v. EÚ L 248, 18.9.2013, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj>).

¹⁰ Nariadenie Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 z 18. decembra 1995 o ochrane finančných záujmov Európskych spoločenstiev (Ú. v. ES L 312, 23.12.1995, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1995/2988/oj>).

¹¹ Nariadenie Rady (Euratom, ES) č. 2185/96 z 11. novembra 1996 o kontrolách a inšpekciách na mieste, vykonávaných Komisiou s cieľom ochrany finančných záujmov Európskych spoločenstiev pred spreneverou a inými podvodmi (Ú. v. ES L 292, 15.11.1996, s. 2, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2185/oj>).

¹² Nariadenie Rady (EÚ) 2017/1939 z 12. októbra 2017, ktorým sa vykonáva posilnená spolupráca na účely zriadenia Európskej prokuratúry (Ú. v. EÚ L 283, 31.10.2017, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/oj>).

Európska prokuratúra je v súlade s nariadením (EÚ) 2017/1939 splnomocnená vyšetrovať a stíhať trestné činy poškodzujúce finančné záujmy Únie, ako sa stanovuje v smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1371¹³. V súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách majú každá osoba alebo každý subjekt, ktoré prijímajú finančné prostriedky Únie, v plnej miere spolupracovať pri ochrane finančných záujmov Únie, udeliť potrebné práva a prístup Komisii, OLAF-u, Dvoru audítorov a, pokiaľ ide o tie členské štáty, ktoré sa zúčastňujú na posilnenej spolupráci podľa nariadenia (EÚ) 2017/1939, Európskej prokuratúre a zabezpečiť, aby všetky tretie strany zúčastňujúce sa na implementácii finančných prostriedkov Únie udelili rovnocenné práva.

- (29) Tretie krajiny sa môžu zapojiť k programu Euratomu na roky 2026 až 2027 na základe príslušných právnych nástrojov. V tomto nariadení by sa malo zaviesť osobitné ustanovenie vyžadujúce od tretích krajín, aby udelili zodpovednému povolujuúcemu úradníkovi, OLAF-u a Dvoru audítorov potrebné práva a prístup na riadne vykonávanie ich príslušných právomocí.

¹³ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1371 z 5. júla 2017 o boji proti podvodom, ktoré poškodzujú finančné záujmy Únie, prostredníctvom trestného práva (Ú. v. EÚ L 198, 28.7.2017, s. 29, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1371/oj>).

- (30) S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania akcií v rámci programu Euratomu na roky 2026 až 2027 a ich monitorovanie a hodnotenie by sa mali na Komisiu preniesť vykonávacie právomoci. Uvedené právomoci by sa mali vykonávať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011¹⁴.
- (31) Podľa bodov 22 a 23 Medziinštitucionálnej dohody z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva¹⁵ by sa program Euratomu na roky 2026 až 2027 mal hodnotiť na základe informácií získaných v súlade s osobitnými požiadavkami na monitorovanie, pričom by sa malo predchádzať administratívne zaťaženie, najmä vo vzťahu k členským štátom, a nadmernej regulácii. Vo vhodných prípadoch by uvedené požiadavky mali zahŕňať merateľné ukazovatele ako základ hodnotenia účinkov programu Euratomu na roky 2026 až 2027 v praxi.
- (32) Vedecký a technický obsah priamych akcií JRC sa konzultoval so správnou radou JRC zriadenou rozhodnutím Komisie 96/282/Euratom¹⁶.

¹⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie (Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

¹⁵ Ú. v. EÚ L 123, 12.5.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinst/2016/512/oj.

¹⁶ Rozhodnutie Komisie 96/282/Euratom z 10. apríla 1996 o reorganizácii Spoločného výskumného centra (Ú. v. ES L 107, 30.4.1996, s. 12, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/1996/282/oj>).

- (33) Európsky parlament bol konzultovaný na dobrovoľnom základe a vydal stanovisko¹⁷. Európsky hospodársky a sociálny výbor bol takisto konzultovaný na dobrovoľnom základe a vydal stanovisko¹⁸.
- (34) Z dôvodov právnej istoty by sa nariadenie (Euratom) 2021/765 malo zrušiť,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

¹⁷ Stanovisko z ... (zatiaľ neuverejnené v úradnom vestníku).

¹⁸ Stanovisko z ... (zatiaľ neuverejnené v úradnom vestníku).

Kapitola I

Všeobecné ustanovenia

Článok 1

Predmet úpravy

Týmto nariadením sa stanovuje Výskumný a vzdelávací program Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu na obdobie od 1. januára 2026 do 31. decembra 2027 (ďalej len „program Euratomu na roky 2026 až 2027“), ktorým sa dopĺňa program Horizont Európa, a pravidlá účasti na nepriamych akciách v rámci programu Euratomu na roky 2026 až 2027 a ich šírenia.

Stanovujú sa v ňom ciele programu Euratomu na roky 2026 až 2027, rozpočet na obdobie rokov 2026 až 2027, formy financovania a pravidlá poskytovania takéhoto financovania.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje vymedzenia príslušných pojmov stanovené v nariadení (EÚ) 2021/695. Odkazy na Úniu a program Horizont Európa uvedené v danom vymedzení pojmov sa považujú za odkazy na Európske spoločenstvo pre atómovú energiu (ďalej len „Spoločenstvo“) a program Euratomu na roky 2026 až 2027. Na účely tohto nariadenia je však „pracovný program“ dokument prijatý Komisiou na účely vykonávania programu Euratomu na roky 2026 až 2027 v súlade s článkom 16 tohto nariadenia.

Všetky odkazy na nariadenie (EÚ) 2021/695, ktoré sa uvádzajú v tomto nariadení, sú odkazmi na znenie účinné k ... [vlozte, prosím, deň prijatia tohto nariadenia].

Článok 3

Ciele programu

1. Všeobecným cieľom programu Euratomu na roky 2026 až 2027 je zabezpečovať výskum v oblasti jadrovej energie a vykonávanie činností odbornej prípravy s dôrazom na nepretržité zlepšovanie jadrovej bezpečnosti, fyzickej ochrany a ochrany pred žiarením, ako aj dopĺňať dosahovanie cieľov programu Horizont Európa, okrem iného aj v kontexte energetickej transformácie.
2. Program Euratomu na roky 2026 až 2027 má tieto špecifické ciele:
 - a) zlepšovať a podporovať jadrovú bezpečnosť, fyzickú ochranu, jadrové bezpečnostné záruky, ochranu pred žiarením, bezpečné nakladanie s vyhoretým palivom a rádioaktívnym odpadom a vyradovanie z prevádzky vrátane bezpečného a zabezpečeného využívania jadrovej energie a aplikácií ionizujúceho žiarenia nesúvisiacich s výrobou elektrickej energie;
 - b) zachovávať a ďalej rozvíjať odborné znalosti a spôsobilosti v oblasti jadrovej energie v rámci Spoločenstva;
 - c) podporovať rozvoj energie jadrovej syntézy ako potenciálneho budúceho zdroja energie pre výrobu elektriny a prispievať k vykonávaniu európskeho plánu pre jadrovú syntézu;
 - d) podporovať politiku Únie a jej členských štátov týkajúcu sa neustáleho zlepšovania jadrovej bezpečnosti, jadrových bezpečnostných záruk a fyzickej ochrany.
3. Ciele uvedené v odsekoch 1 a 2 sa vykonávajú v súlade s prílohou I. Vykonávanie uvedených cieľov môže v riadne odôvodnených prípadoch zahŕňať reakcie na vznikajúce príležitosti, krízy a hrozby.

Článok 4

Rozpočet

1. Finančné krytie na vykonávanie programu Euratomu na roky 2026 až 2027 na obdobie od 1. januára 2026 do 31. decembra 2027 sa stanovuje na 598 346 804 EUR v bežných cenách.
2. Orientačné rozdelenie sumy uvedenej v odseku 1 je takéto:
 - a) 252 532 225 EUR na nepriame akcie zamerané na výskum a vývoj v oblasti jadrovej syntézy;
 - b) 115 339 356 EUR na nepriame akcie zamerané na jadrové štiepenie, jadrovú bezpečnosť a ochranu pred žiarením;
 - c) 230 475 223 EUR na priame akcie, ktoré realizuje Spoločné výskumné centrum (ďalej len „JRC“).

Komisia sa nemôže odchýliť od sumy uvedenej v prvom pododseku písm. c).

3. Zo sumy uvedenej v odseku 1 sa môžu takisto uhrádzať výdavky na prípravu, monitorovanie, kontrolu, audit, hodnotenie a iné činnosti a výdavky potrebné na riadenie a vykonávanie programu Euratomu na roky 2026 až 2027 vrátane všetkých administratívnych výdavkov, ako aj na hodnotenie dosahovania jeho cieľov. Administratívne výdavky súvisiace s nepriamymi akciami nesmú presiahnuť 6 % sumy distribuovanej na nepriame akcie v rámci programu Euratomu na roky 2026 až 2027, ako sa uvádza v odseku 2 prvom pododseku písm. a) a b). Zo sumy uvedenej v odseku 1 sa môžu tiež uhrádzať:
- a) pokiaľ sa týkajú cieľov programu Euratomu na roky 2026 až 2027: výdavky na štúdie, stretnutia expertov, informačné a komunikačné akcie;
 - b) výdavky spojené so sieťami informačných technológií zameranými na spracovanie a výmenu informácií vrátane nástrojov informačných technológií na úrovni organizácie a ostatné výdavky na technickú a administratívnu pomoc potrebnú v súvislosti s riadením programu Euratomu na roky 2026 až 2027.
4. V prípade potreby na umožnenie riadenia akcií, ktoré sa neskončia do 31. decembra 2027, možno do rozpočtu na obdobie po roku 2027 zahrnúť rozpočtové prostriedky na pokrytie výdavkov uvedených v odseku 3.
5. Rozpočtové záväzky, ktoré sa vzťahujú na akcie trvajúce viac ako jeden rozpočtový rok, sa môžu rozdeliť na ročné čiastkové platby počas viacerých rokov.
6. Bez toho, aby bolo dotknuté nariadenie (EÚ, Euratom) 2024/2509 (ďalej len „nariadenie o rozpočtových pravidlách“), výdavky na akcie vyplývajúce z projektov zahrnutých do prvého pracovného programu môžu byť oprávnené od 1. januára 2026.

7. Zdroje pridelené členským štátom v rámci zdieľaného riadenia sa môžu na žiadosť dotknutého členského štátu previesť na program Euratomu na roky 2026 až 2027 za podmienok stanovených v príslušných ustanoveniach nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060¹⁹. Komisia používa tieto zdroje priamo v súlade s článkom 62 ods. 1 prvým pododsekom písm. a) nariadenia o rozpočtových pravidlách alebo nepriamo v súlade s písmenom c) uvedeného pododseku. Tieto zdroje sa použijú v prospech dotknutého členského štátu.

Článok 5

Tretie krajiny pridružené k programu Euratomu na roky 2026 až 2027

1. Program Euratomu na roky 2026 až 2027 je otvorený pre tieto tretie krajiny:
- a) pristupujúce krajiny, kandidátske krajiny a potenciálni kandidáti v súlade so všeobecnými zásadami a všeobecnými podmienkami účasti týchto krajín na programoch Spoločenstva stanovenými v príslušných rámcových dohodách a rozhodnutiach Rady pre pridruženie alebo v podobných dohodách a v súlade s osobitnými podmienkami stanovenými v dohodách medzi Spoločenstvom a týmito krajinami;

¹⁹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde, Fonde na spravodlivú transformáciu a Európskom námornom, rybolovnom a akvakultúrnom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl, migráciu a integráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku (Ú. v. EÚ L 231, 30.6.2021, s. 159, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj>).

- b) krajiny, na ktoré sa vzťahuje európska susedská politika, v súlade so všeobecnými zásadami a všeobecnými podmienkami účasti týchto krajín na programoch Spoločenstva stanovenými v príslušných rámcových dohodách a rozhodnutiach Rady pre pridruženie alebo v podobných dohodách a v súlade s osobitnými podmienkami stanovenými v dohodách medzi Spoločenstvom a týmito krajinami;
- c) tretie krajiny a územia, ktoré spĺňajú všetky tieto kritériá:
 - i) dobré spôsobilosti v oblasti vedy, techniky a inovácií;
 - ii) záväzok k otvorenému trhovému hospodárstvu založenému na pravidlách vrátane spravodlivého a rovnocenného zaobchádzania s právami duševného vlastníctva, a to s podporou demokratických inštitúcií;
 - iii) aktívne presadzovanie politík na zlepšenie hospodárskeho a sociálneho blahobytu občanov.

2. Pridruženie každej z tretích krajín uvedených v odseku 1 písm. c) k programu Euratomu na roky 2026 až 2027 musí byť v súlade s podmienkami stanovenými v osobitnej dohode upravujúcej účasť tretej krajiny na ktoromkoľvek programe Spoločenstva alebo Únie za predpokladu, že takou dohodou sa:

- a) zabezpečuje spravodlivú rovnováhu, pokiaľ ide o príspevky a výhody pre tretiu krajinu, ktorá sa na programoch Spoločenstva alebo Únie zúčastňuje;

- b) stanovujú podmienky účasti na programoch Spoločenstva alebo Únie vrátane výpočtu finančných príspevkov na jednotlivé programy a ich administratívnych nákladov;
- c) neudeľuje tretím krajinám rozhodovacia právomoc v súvislosti s programom Euratomu na roky 2026 až 2027;
- d) zaručujú práva Únie zabezpečiť správne finančné riadenie a chrániť finančné záujmy Únie.

Príspevky uvedené v prvom pododseku tohto odseku písm. b) predstavujú pripísané príjmy v súlade s článkom 21 ods. 5 nariadenia o rozpočtových pravidlách.

- 3. Pokiaľ ide o rozsah pridruzenia každej tretej krajiny k programu Euratomu na roky 2026 až 2027, musí sa zohľadňovať cieľ prispievať k hospodárskemu rastu v Únii prostredníctvom inovácií. Preto sa môžu v prípade konkrétnej krajiny – s výnimkou pristupujúcich krajín, kandidátskych krajín a potenciálnych kandidátov – z dohody o pridružení vyňať časti programu Euratomu na roky 2026 až 2027.
- 4. V dohode o pridružení sa vo vhodných prípadoch stanoví recipročná účasť právnych subjektov usadených v Únii na rovnocenných programoch pridružených krajín v súlade s podmienkami stanovenými v uvedených programoch.

5. Vo vhodných prípadoch musia podmienky určujúce úroveň finančných príspevkov zaručovať automatickú opravu každej výraznej odchýlky v porovnaní so sumou, ktorú subjekty usadené v pridruženej krajine získajú na základe účasti na programe Euratomu na roky 2026 až 2027, s prihliadnutím na náklady na riadenie, vykonávanie a prevádzku programu Euratomu na roky 2026 až 2027.

Článok 6

Vykonávanie a formy financovania

1. Program Euratomu na roky 2026 až 2027 sa vykonáva prostredníctvom priameho riadenia v súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách alebo prostredníctvom nepriameho riadenia financujúcimi subjektmi uvedenými v článku 62 ods. 1 prvom pododseku písm. c) nariadenia o rozpočtových pravidlách.
2. Financovanie v rámci programu Euratomu na roky 2026 až 2027 sa môže poskytovať v akejkoľvek forme stanovenej v nariadení o rozpočtových pravidlách, avšak granty sú hlavnou formou podpory pre nepriame akcie v rámci programu Euratomu na roky 2026 až 2027. Financovanie v rámci programu Euratomu na roky 2026 až 2027 sa môže poskytovať aj prostredníctvom cien, verejného obstarávania a finančných nástrojov v rámci operácií kombinovaného financovania.

3. Hlavné typy akcií, ktoré sa majú vykonať v rámci programu Euratomu na roky 2026 až 2027, sú stanovené a vymedzené v článku 2 nariadenia (EÚ) 2021/695 a ide napríklad o výskumné a inovačné akcie, inovačné akcie, inovačné akcie a akcie trhového nasadenia, akcie zamerané na odbornú prípravu a mobilitu, akcie na spolufinancovanie programu, akcie zamerané na obstarávanie vo fáze pred komerčným využitím, akcie zamerané na verejné obstarávanie inovačných riešení, koordinačné a podporné akcie, motivačné ocenenia a ceny ako vyjadrenie uznania.

Formy financovania uvedené v odseku 2 tohto článku sa v súvislosti so všetkými cieľmi programu Euratomu na roky 2026 až 2027 používajú flexibilne, pričom ich použitie sa určuje na základe potrieb a povahy konkrétnych cieľov.

4. Programom Euratomu na roky 2026 až 2027 sa podporujú aj priame akcie, ktoré vykonáva JRC.

Článok 7

Európske partnerstvá

1. Časti programu Euratomu na roky 2026 až 2027 sa môžu vykonávať prostredníctvom európskych partnerstiev.

2. Spoločenstvo sa môže do európskych partnerstiev zapojiť v akejkol'vek z týchto foriem:
- a) účasť na partnerstvách založených na základe memoránd o porozumení alebo zmluvných dohôd medzi Komisiou a verejnými alebo súkromnými partnermi, v ktorých sa špecifikujú ciele európskeho partnerstva, súvisiace záväzky všetkých zapojených strán, pokiaľ ide o ich finančné alebo nefinančné príspevky, kľúčové ukazovatele výkonnosti a vplyvu, výsledky, ktoré sa majú dosiahnuť, a spôsoby podávania správ. Zahŕňajú určenie doplnkových výskumných a inovačných činností vykonávaných partnermi a v rámci programu Euratomu na roky 2026 až 2027 (spoluprogramované európske partnerstvá);
 - b) účasť na programe výskumných a inovačných činností, ako aj poskytovanie finančného príspevku na tento program, s uvedením cieľov, kľúčových ukazovateľov výkonnosti a vplyvu a výsledkov, ktoré sa majú dosiahnuť, na základe záväzku partnerov, týkajúceho sa ich finančných alebo nefinančných príspevkov a integrácie ich príslušných činností s použitím akcie programu Euratomu na roky 2026 až 2027 na spolufinancovanie (spolufinancované európske partnerstvá).
3. Európske partnerstvá:
- a) sa založia v prípadoch, ak sa nimi ciele programu Euratomu na roky 2026 až 2027 dosiahnu efektívnejšie ako Spoločenstvom samotným a v porovnaní s inými formami podpory v rámci programu Euratomu na roky 2026 až 2027; týmto častiam sa prideli primeraný podiel z rozpočtu programu Euratomu na roky 2026 až 2027;

- b) dodržiavajú zásady pridanej hodnoty Únie, transparentnosti a otvorenosti a majú vplyv v rámci Európy a pre Európu, silného pákového efektu v dostatočnom rozsahu, dlhodobého záväzku všetkých zapojených strán, flexibility pri vykonávaní, koherentnosti, koordinácie a komplementarity s iniciatívami na úrovni Únie, ako aj na miestnej, regionálnej, celoštátnej a v relevantných prípadoch na medzinárodnej úrovni, alebo s inými európskymi partnerstvami;
 - c) uplatňujú jasný prístup založený na životnom cykle, sú časovo obmedzené a obsahujú podmienky postupného ukončenia financovania programu Euratomu na roky 2026 až 2027.
4. Ustanovenia a kritériá týkajúce sa výberu, vykonávania, monitorovania, hodnotenia a postupného ukončenia európskych partnerstiev sú stanovené v prílohe III k nariadeniu (EÚ) 2021/695.

Článok 8

Otvorená veda

Na program Euratomu na roky 2026 až 2027 sa uplatňujú ustanovenia o otvorenej vede stanovené v nariadení (EÚ) 2021/695.

Článok 9

Oprávnené akcie a pravidlá účasti a šírenia výsledkov výskumu

1. Na financovanie sú oprávnené len akcie, ktorými sa plnia ciele uvedené v článku 3.

2. S výhradou odsekov 3 a 4 tohto článku sa hlava II nariadenia (EÚ) 2021/695 o pravidlách účasti a šírenia uplatňuje na akcie podporované v rámci programu Euratomu na roky 2026 až 2027. V nariadení (EÚ) 2021/695 sa odkazy na Úniu a program Horizont Európa vo vhodných prípadoch považujú za odkazy na Spoločenstvo a program Euratomu na roky 2026 až 2027. V nariadení (EÚ) 2021/695 sa odkazy na „bezpečnostné pravidlá“ považujú za obranné záujmy členských štátov v zmysle článku 24 Zmluvy o Euratome.
3. Odchylné od článku 40 ods. 4 nariadenia (EÚ) 2021/695 sa právo namietat' proti prevodom vlastníctva výsledkov alebo udeleniu výhradnej licencie k výsledkom môže vzťahovať aj na udelenie nevýhradných licencií.
4. Odchylné od článku 41 ods. 9 nariadenia (EÚ) 2021/695 udelí prijímateľ, ktorý získal finančné prostriedky Spoločenstva, prístup k svojim výsledkom bez poplatku inštitúciám Spoločenstva, financujúcim subjektom alebo Európskemu spoločnému podniku pre ITER a rozvoj energie jadrovej syntézy (Fusion for Energy) zriadeného rozhodnutím 2007/198/Euratom (ďalej len „spoločný podnik Fusion for Energy“) na účely vypracovania, vykonávania a monitorovania politík a programov Spoločenstva alebo záväzkov v rámci medzinárodnej spolupráce s tretími krajinami a medzinárodnými organizáciami. Takéto prístupové práva zahŕňajú právo oprávniť tretie strany na použitie výsledkov vo verejnom obstarávaní a právo udeľovať sublicencie. Prístupové práva sa obmedzia na nekomerčné a nekonkurenčné využitie.

5. Vzájomný poisťovací mechanizmus zriadený podľa nariadenia (EÚ) 2021/695 kryje riziko spojené s nevymožením súm, ktoré prijímatelia dlhujú Komisii alebo financujúcim subjektom podľa tohto nariadenia.

Článok 10

Kumulatívne, alternatívne a kombinované financovanie

1. Program Euratomu na roky 2026 až 2027 sa vykonáva v synergii s programom Horizont Európa a s ostatnými programami Únie.
2. V záujme dosiahnutia cieľov programu Euratomu na roky 2026 až 2027 a riešenia spoločných výziev programu Euratomu na roky 2026 až 2027 a programu Horizont Európa môžu prierezové činnosti, ktoré sa týkajú cieľov stanovených v programe Euratomu na roky 2026 až 2027 alebo cieľov, na základe ktorých sa vykonáva program Horizont Európa, alebo obidvoch druhov cieľov, využívať finančný príspevok Spoločenstva s výhradou článku 9. Predovšetkým sa z programu Euratomu na roky 2026 až 2027 môže poskytnúť finančný príspevok na akcie Marie Curie-Skłodowskej s cieľom podporiť činnosti týkajúce sa jadrového výskumu.
3. Na akciu, na ktorú sa poskytol príspevok z iného programu Únie, možno poskytnúť príspevok aj z programu Euratomu na roky 2026 až 2027, ak sa týmito príspevkami nepokrývajú tie isté náklady. Zodpovedajúci príspevok na akciu z príslušného programu podlieha pravidlám tohto príslušného programu. Kumulatívne financovanie nepresiahne celkové oprávnené náklady na akciu. Podpora z rôznych programov sa môže vypočítat' na pomernom základe v súlade s dokumentmi, ktorými sa stanovujú podmienky podpory.

4. Akcie môžu získať podporu z Európskeho fondu regionálneho rozvoja alebo Európskeho sociálneho fondu plus v súlade s príslušnými ustanoveniami nariadenia (EÚ) 2021/1060, ak v rámci programu Euratomu na roky 2026 až 2027 získali známku excelentnosti na základe splnenia týchto kumulatívnych podmienok:
- a) boli posúdené vo výzve na predkladanie návrhov v rámci programu Euratomu na roky 2026 až 2027;
 - b) spĺňajú minimálne požiadavky na kvalitu stanovené v uvedenej výzve na predkladanie návrhov;
 - c) nemôžu sa financovať v rámci uvedenej výzvy na predkladanie návrhov z dôvodu rozpočtových obmedzení.

Kapitola II

Tvorba programov, monitorovanie, hodnotenie a kontrola

Článok 11

Pracovné programy

1. Nepriame akcie programu Euratomu na roky 2026 až 2027 sa vykonávajú prostredníctvom pracovných programov podľa v článku 110 nariadenia o rozpočtových pravidlách. V pracovných programoch sa v uplatniteľných prípadoch stanovuje celková suma vyhradená na operácie kombinovaného financovania. Komisia prijme pracovné programy prostredníctvom vykonávacích aktov. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 16 ods. 4.

2. Okrem požiadaviek uvedených v článku 110 nariadenia o rozpočtových pravidlách pracovné programy vo vhodných prípadoch obsahujú:
 - a) údaj o sume alokovanej na jednotlivé akcie a orientačný harmonogram vykonávania;
 - b) v prípade grantov priority, kritériá výberu a kritériá na vyhodnotenie návrhov, relatívna váha rôznych kritérií na vyhodnotenie návrhov a maximálna miera financovania celkových oprávnených nákladov;
 - c) akékoľvek ďalšie povinnosti pre prijímateľov v súlade s článkami 39 a 41 nariadenia (EÚ) 2021/695;
 - d) viacročný prístup a strategické usmernenia na nasledujúce roky vykonávania.
3. Komisia vypracuje viacročný pracovný program priamych akcií vykonávaných Spoločným výskumným centrom v súlade s rozhodnutím 96/282/Euratom.

Článok 12

Monitorovanie a podávanie správ

1. Komisia priebežne monitoruje riadenie a vykonávanie programu Euratomu na roky 2026 až 2027. S cieľom zvýšiť transparentnosť sa tieto údaje zverejňujú, a to dostupným spôsobom na webovom sídle Komisie v súlade s najnovšou aktualizáciou daných údajov.

Ukazovatele, ktoré sa každoročne uvádzajú v správach o pokroku pri dosahovaní cieľov programu Euratomu na roky 2026 až 2027 stanovených v článku 3, sa spolu so spôsobmi dosahovania vplyvu uvádzajú v prílohe II.

2. Na zabezpečenie účinného posúdenia pokroku programu Euratomu na roky 2026 až 2027 pri dosahovaní jeho cieľov prijme Komisia vykonávacie akty týkajúce sa vykonávania rámca monitorovania a hodnotenia, najmä stanovením východiskových a cieľových hodnôt v súlade s prílohou II. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s konzultačným postupom podľa článku 16 ods. 3.
3. Systémom podávania správ o výkonnosti sa zabezpečí, aby sa údaje na monitorovanie vykonávania a výsledkov programu Euratomu na roky 2026 až 2027 zhromažďovali efektívne, účinne a včas bez toho, aby sa zvýšilo administratívne zaťaženie prijímateľov. Na uvedený účel sa príjemcom finančných prostriedkov Spoločenstva a vo vhodných prípadoch členským štátom ukladajú primerané požiadavky na podávanie správ.

Článok 13

Informovanie, komunikácia, zverejňovanie, šírenie a využívanie

1. Prijemcovia finančných prostriedkov programu Euratomu na roky 2026 až 2027 priznávajú pôvod týchto finančných prostriedkov a zabezpečujú viditeľnosť finančných prostriedkov Spoločenstva, najmä pri propagácii akcií a ich výsledkov tým, že poskytujú ucelené, účinné a primerané ciele informácie rôznym cieľovým skupinám vrátane médií a verejnosti.

2. Komisia implementuje informačné a komunikačné akcie v súvislosti s programom Euratomu na roky 2026 až 2027, akciami vykonávanými v rámci programu Euratomu na roky 2026 až 2027 a dosiahnutými výsledkami. Okrem toho poskytuje včasné a podrobné informácie členským štátom a prijímateľom. Sprostredkovateľské služby, ktoré vychádzajú z dôkazov a získavajú informácie prostredníctvom analýz a blízkosti kontaktov, sa poskytujú zainteresovaným subjektom na účely vytvárania konzorcií pre projekty spolupráce, pričom osobitná pozornosť sa venuje identifikácii príležitostí na nadviazovanie kontaktov pre právne subjekty z členských štátov s nízkou úrovňou výkonnosti v oblasti výskumu a inovácií. Na základe takejto analýzy sa môžu usporadúvať ciele sprostredkovateľské podujatia na účely konkrétnych výziev na predkladanie návrhov.
3. Komisia tiež vytvorí stratégiu šírenia a využívania s cieľom zlepšiť dostupnosť a šírenie výsledkov výskumu a inovácií získaných v rámci programu Euratomu na roky 2026 až 2027, ako aj poznatkov, aby sa urýchlilo ich využívanie zamerané na uplatnenie na trhu a posilnila sa spolupráca v oblasti výskumu, ako aj účinok programu Euratomu na roky 2026 až 2027.
4. Finančné zdroje vyčlenené na program Euratomu na roky 2026 až 2027 zároveň prispievajú k inštitucionálnej komunikácii o politických prioritách Spoločenstva, ako aj k činnostiam informovania, komunikácie, zverejňovania, šírenia a využívania, pokiaľ sa týkajú cieľov uvedených v článku 3.

Článok 14

Hodnotenie

1. Hodnotenia programu Euratomu na roky 2026 až 2027 sa vykonávajú včas, aby sa mohli využiť v rozhodovacom procese týkajúcom sa programu Euratomu na roky 2026 až 2027, jeho nástupníckeho programu a ostatných relevantných výskumných a inovačných iniciatív.

2. Na konci vykonávania programu Euratomu na roky 2026 až 2027, najneskôr však štyri roky po skončení obdobia uvedeného v článku 1, Komisia s pomocou nezávislých expertov vybraných transparentným postupom vykoná záverečné hodnotenie programu Euratomu na roky 2026 až 2027 a programu Euratomu na roky 2021 až 2025. Toto hodnotenie zahŕňa posúdenie dlhodobého vplyvu predchádzajúcich výskumných a vzdelávacích programov Euratomu a účinnosti, efektívnosti, relevantnosti a koherentnosti programu Euratomu na roky 2026 až 2027 a jeho pridanej hodnoty pre Spoločenstvo.
3. Komisia zverejní a oznámi závery uvedených hodnotení spolu so svojimi pripomienkami Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov.

Článok 15

Audity

1. Systémom kontroly programu Euratomu na roky 2026 až 2027 sa zabezpečuje primeraná rovnováha medzi dôverou a kontrolou s prihliadnutím na administratívne a iné náklady na kontroly na všetkých úrovniach, a to najmä pre prijímateľov. Pravidlá auditu musia byť jasné, konzistentné a koherentné v rámci celého programu Euratomu na roky 2026 až 2027.
2. Akcie, ktoré prijímajú spoločné financovanie z rôznych programov Únie, sa podrobujú auditu iba raz, pričom jeho súčasťou sú všetky dotknuté programy a ich jednotlivé uplatniteľné pravidlá.

3. Komisia alebo príslušný financujúci subjekt môžu využiť kombinované systémové kontroly na úrovni prijímateľov. Tieto kombinované kontroly sú pre niektoré typy prijímateľov voliteľné, pozostávajú z auditov systémov a procesov a sú doplnené o audit transakcií. Tieto audity transakcií vykonáva spôsobilý nezávislý audítor kvalifikovaný na vykonávanie štatutárnych auditov účtovných dokladov v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2006/43/ES²⁰. Komisia alebo príslušný financujúci subjekt môžu využiť systémové a procesné audity, aby sa z celkového hľadiska uistili o správnom finančnom riadení výdavkov a aby prehodnotili úroveň ex post auditov a osvedčení o finančných výkazoch.
4. V súlade s článkom 127 nariadenia o rozpočtových pravidlách môže Komisia alebo financujúci subjekt využiť audity použitia príspevkov Spoločenstva vykonávané inými nezávislými a kompetentnými osobami alebo subjektmi vrátane tých, ktoré neboli poverené inštitúciami alebo orgánmi Únie.
5. Audity možno vykonávať až do dvoch rokov od platby zostatku.
6. Komisia uverejní usmernenia pre audit s cieľom zabezpečiť spoľahlivé a jednotné uplatňovanie a výklad postupov a pravidiel auditu počas celého trvania programu Euratomu na roky 2026 až 2027.

²⁰ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/43/ES zo 17. mája 2006 o štatutárnom audite ročných účtovných závierok a konsolidovaných účtovných závierok, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS a ktorou sa zrušuje smernica Rady 84/253/EHS (Ú. v. EÚ L 157, 9.6.2006, s. 87, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2006/43/oj>).

Článok 16
Postup výboru

1. Komisii pomáha výbor. Uvedený výbor je výborom v zmysle nariadenia (EÚ) č. 182/2011.
2. Výbor zasadá v dvoch rozdielnych zloženiach, pričom prvé sa venuje aspektom jadrového štiepenia a druhé aspektom jadrovej syntézy programu Euratomu na roky 2026 až 2027.

Komisia v záujme uľahčenia vykonávania programu Euratomu na roky 2026 až 2027 uhradí v súlade so svojimi stanovenými usmerneniami v prípade každého zasadnutia výboru uvedeného v programe výdavky jedného zástupcu z každého členského štátu, ako aj jedného experta alebo poradcu z každého členského štátu v súvislosti s tými bodmi programu, pri ktorých potrebuje členský štát osobitné odborné znalosti.

3. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 4 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.
4. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 5 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.
5. Ak sa má stanovisko výboru získať písomným postupom, tento postup sa ukončí bez výsledku, ak tak rozhodne predseda výboru alebo ak o to požiadajú jednoduchá väčšina členov výboru v rámci lehoty na vydanie stanoviska.

6. Komisia pravidelne informuje výbor o celkovom pokroku vo vykonávaní programu Euratomu na roky 2026 až 2027 a výboru včas poskytuje informácie o všetkých akciách navrhnutých alebo financovaných v rámci programu Euratomu na roky 2026 až 2027.

Článok 17

Ochrana finančných záujmov Únie

Ak sa prostredníctvom rozhodnutia prijatého podľa medzinárodnej dohody alebo na základe akéhokoľvek iného právneho nástroja zúčastňuje na programe Euratomu na roky 2026 až 2027 tretia krajina, táto tretia krajina udelí potrebné práva a prístup zodpovednému povolujuúcemu úradníkovi, OLAF-u a Dvoru audítorov na riadne vykonávanie ich príslušných právomocí. V prípade OLAF-u tieto práva zahŕňajú právo viesť vyšetrovania vrátane kontrol a inšpekcií na mieste, ako sa stanovuje v nariadení (EÚ, Euratom) č. 883/2013.

Kapitola III

Prechodné a záverečné ustanovenia

Článok 18

Zrušenie

Nariadenie (Euratom) 2021/765 sa zrušuje s účinnosťou od 1. januára 2026.

Článok 19

Prechodné ustanovenia

1. Toto nariadenie nemá vplyv na pokračovanie ani zmenu akcií začatých podľa nariadenia (Euratom) 2021/765, ktoré sa na tieto akcie aj naďalej vzťahuje až do ich ukončenia.
2. V prípade potreby vykoná výbor uvedený v článku 16 tohto nariadenia všetky zvyšné úlohy výboru zriadeného nariadením (Euratom) 2021/765.
3. Z finančného krytia programu Euratomu na roky 2026 až 2027 sa môžu uhrádzať aj výdavky na technickú a administratívnu pomoc potrebnú na zabezpečenie prechodu medzi programom Euratomu na roky 2026 až 2027 a opatreniami prijatými podľa nariadenia Rady (Euratom) 2021/765.

Článok 20
Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom jeho uverejnenia v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V ...

Za Radu
predseda/predsedníčka

PRÍLOHA I

ČINNOSTI

Špecifické ciele uvedené v článku 3 ods. 2 sa v rámci programu Euratomu na roky 2026 až 2027 dosahujú prostredníctvom základných línií činností opísaných v tejto prílohe. Realizáciou týchto špecifických cieľov program Euratomu na roky 2026 až 2027 podporuje členské štáty pri vykonávaní právnych predpisov Euratomu¹ a posilňuje ich výskumné úsilie, a výskumné úsilie v rámci súkromného sektora. Uvedené špecifické ciele by mali prispieť k zachovaniu a ďalšiemu rozvoju vedúceho technologického postavenia v oblasti jadrovej energie.

¹ Najmä smernica Rady 2006/117/Euratom z 20. novembra 2006 o dozore a kontrole pri preprave rádioaktívneho odpadu a vyhorelého jadrového paliva (Ú. v. EÚ L 337, 5.12.2006, s. 21, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2006/117/oj>); smernica Rady 2009/71/Euratom z 25. júna 2009, ktorou sa zriaďuje rámec Spoločenstva pre jadrovú bezpečnosť jadrových zariadení (Ú. v. EÚ L 172, 2.7.2009, s. 18, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/71/oj>); smernica Rady 2011/70/Euratom; smernica Rady 2013/51/Euratom z 22. októbra 2013, ktorou sa stanovujú požiadavky na ochranu zdravia obyvateľstva vzhľadom na rádioaktívne látky obsiahnuté vo vode určenej na ľudskú spotrebu (Ú. v. EÚ L 296, 7.11.2013, s. 12, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/51/oj>); smernica Rady 2013/59/Euratom z 5. decembra 2013, ktorou sa stanovujú základné bezpečnostné normy ochrany pred nebezpečenstvami vznikajúcimi v dôsledku ionizujúceho žiarenia, a ktorou sa zrušujú smernice 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom a 2003/122/Euratom (Ú. v. EÚ L 13, 17.1.2014, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/59/oj>), a nariadenie Rady (Euratom) 2016/52 z 15. januára 2016, ktorým sa stanovujú najvyššie prípustné hodnoty rádioaktívnej kontaminácie v potravinách a krmivách spôsobenej jadrovou haváriou alebo iným prípadom radiačného ohrozenia a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (Euratom) č. 3954/87 a nariadenia Komisie (Euratom) č. 944/89 a (Euratom) č. 770/90 (Ú. v. EÚ L 13, 20.1.2016, s. 2, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/52/oj>).

V záujme dosiahnutia špecifických cieľov uvedených v článku 3 ods. 2 sa v rámci programu Euratomu na roky 2026 až 2027 podporia prierezové činnosti, ktorými sa zabezpečí synergia výskumného úsilia pri riešení spoločných výziev. Zabezpečia sa vhodné prepojenia a rozhrania, ako napríklad spoločné výzvy na predkladanie návrhov s programom Horizont Európa. Na súvisiace výskumné a inovačné činnosti sa môže tiež využiť finančná podpora z fondov podľa nariadenia (EÚ) 2021/1060, pokiaľ je to v súlade s cieľmi týchto fondov a príslušnými právnymi predpismi.

Činnosti uvedené v tejto prílohe zahŕňajú medzinárodnú spoluprácu v oblasti jadrového výskumu a inovácií na mierové účely založenú na spoločných cieľoch a vzájomnej dôvere, aby z nej Únia, jej občania a životné prostredie mali jednoznačný a významný úžitok. Zahŕňajú tiež medzinárodnú spoluprácu prostredníctvom viacstranných rámcov. JRC ako formálne uznaný výkonný orgán Euratomu v rámci Medzinárodného fóra pre štvrtú generáciu (GIF – Generation IV International Forum)² bude naďalej uľahčovať a koordinovať poskytovanie príspevkov Spoločenstva Euratom na činnosti GIF v oblasti výskumu a odbornej prípravy, ako aj jeho účasť na takýchto činnostiach. Príspevok na činnosti GIF v rozsahu pôsobnosti programu Euratomu na roky 2026 až 2027 sa zameriava na činnosti výskumu a odbornej prípravy v týchto oblastiach: jadrová bezpečnosť, ochrana pred žiarením, jadrové bezpečnostné záruky a nešírenie jadrových zbraní, ktoré sú špecifické pre systémy štvrtej generácie.

Každú novú činnosť pridelenú JRC analyzuje správna rada JRC s cieľom skontrolovať jej súlad s existujúcimi činnosťami v členských štátoch a predchádzať zdvojovaniu jadrového výskumu a vývoja v Únii.

Komisia môže prostredníctvom príslušného pracovného programu v rámci programu Euratomu na roky 2026 až 2027 rozhodnúť, že bude naďalej financovať granty udelené podľa nariadenia (Euratom) 2021/765.

² V súlade s článkom III.2 Rámcovej dohody o medzinárodnej spolupráci v oblasti výskumu a vývoja systémov jadrovej energie štvrtej generácie.

Priority pracovných programov má Komisia stanoviť na základe vstupov od orgánov verejnej moci, zainteresovaných strán v oblasti jadrového výskumu a akejkolvek inej príslušnej organizácie alebo fóra zainteresovaných strán v oblasti jadrovej energie.

Na financovanie z programu Euratomu na roky 2026 až 2027 budú oprávnené výskum a odborná príprava v týchto oblastiach:

- a) zlepšovanie a podpora jadrovej bezpečnosti, fyzickej ochrany, jadrových bezpečnostných záruk, ochrany pred žiarením, bezpečného nakladania s vyhoreným palivom a rádioaktívnym odpadom a vyradovania z prevádzky vrátane bezpečného a zabezpečeného využívania jadrovej energie a aplikácií ionizujúceho žiarenia nesúvisiacich s výrobou elektrickej energie³:
 - i) jadrová bezpečnosť: bezpečnosť reaktorových systémov a jadrových palivových cyklov, ktoré sa používajú v Spoločenstve, alebo tých typov reaktorov, ktoré by sa mohli v budúcnosti použiť, ako aj ich celkových jadrových palivových cyklov, ako sú delenie a transmutácia, a to v rozsahu potrebnom na to, aby sa v Spoločenstve zachovali široké odborné znalosti v oblasti jadrovej bezpečnosti;
 - ii) bezpečné nakladanie s vyhoreným palivom a rádioaktívnym odpadom: nakladanie so stredne aktívnymi, vysokoaktívnymi a dlhodobými rádioaktívnymi odpadmi a vyhoreným jadrovým palivom, a najmä činnosti pred ich zneškodnením a ich zneškodňovanie, aj pokiaľ ide o iné toky a typy rádioaktívneho odpadu, v prípade ktorých buď priemyselne vyspelé postupy ešte neexistujú, alebo by sa mohli zlepšiť; minimalizácia rádioaktívneho odpadu a zníženie rádiotoxicity tohto odpadu; riadenie a prenos vedomostí a spôsobilostí medzi generáciami a v rámci programov členských štátov v oblasti nakladania s rádioaktívnym odpadom a vyhoreným palivom;

³ Okrem fyzickej ochrany, jadrových bezpečnostných záruk a nešírenia jadrových zbraní sa tieto činnosti môžu vykonávať prostredníctvom priamych a nepriamych akcií.

- iii) vyrad'ovanie z prevádzky: výskum zameraný na vývoj a hodnotenie technológií vyrad'ovania jadrových zariadení z prevádzky a ich environmentálnej sanácie; podpora výmeny najlepších postupov a vedomostí o vyrad'ovaní z prevádzky;
- iv) aplikácie jadrovej vedy a ionizujúceho žiarenia, ochrana pred žiarením, pripravenosť na núdzové situácie:
 - aplikácie jadrovej vedy a technológií ionizujúceho žiarenia v zdravotníctve, priemysle a v ďalších oblastiach výskumu;
 - účinky a nebezpečenstvo nízkych dávok žiarenia v dôsledku vystavenia sa priemyselným, lekárskeým alebo prírodným zdrojom žiarenia;
 - pripravenosť na núdzové situácie v súvislosti s haváriami, pri ktorých dochádza k ožiareniu, a výskum v oblasti rádioekológie;
 - bezpečná a zabezpečená dodávka a využitie rádioizotopov;
 - modely rádiologického rozptylu do prostredia, ako aj podpora výmeny údajov, systémy varovania a spolupráca v oblasti techník merania⁴ (majú sa realizovať prostredníctvom priamych akcií);
- v) fyzická ochrana, jadrové bezpečnostné záruky a nešírenie jadrových zbraní (majú sa realizovať prostredníctvom priamych akcií):
 - metódy a technológie na podporu a posilnenie záruk Spoločenstva a medzinárodných záruk;

⁴ Články 35, 36 a 38 Zmluvy o Euratome; rozhodnutie Rady 87/600/Euratom zo 14. decembra 1987 o opatreniach Spoločenstva pre rýchlu výmenu informácií v prípade rádiologickej havarijnej situácie (Ú. v. ES L 371, 30.12.1987, s. 76, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/1987/600/oj>).

- operačná podpora a odborná príprava pre systém záruk Euratomu;
- technická podpora pri vykonávaní Zmluvy o nešírení jadrových zbraní v oblasti jadrových bezpečnostných záruk vrátane podpory na posilnenie režimu kontroly vývozu Únie;
- výskum a podpora na účely posilnenia jadrovej a rádiologickej bezpečnosti a fyzickej ochrany v súvislosti s celosvetovým rámcom CBRN (chemické, biologické, rádiologické a jadrové hrozby) a so súvisiacimi stratégiami Únie;
- metódy a technológie na odhaľovanie jadrových a rádioaktívnych materiálov mimo regulačnej kontroly a predchádzanie incidentom v súvislosti s týmito materiálmi a reakcia na ne vrátane jadrovej forenznej vedy;
- podpora budovania kapacít v oblasti fyzickej ochrany prostredníctvom Európskeho centra odbornej prípravy v oblasti fyzickej ochrany;

b) zachovávanie a ďalší rozvoj odborných znalostí a spôsobilostí v oblasti jadrovej energie v rámci Spoločenstva:

- i) vzdelávanie, odborná príprava a mobilita vrátane programov vzdelávania a odbornej prípravy, ako napr. akcií Marie Curie-Skłodowskej;
- ii) podpora inovácií, riadenie vedomostí, šírenie a využívanie jadrovej vedy a technológie, najmä v záujme jadrovej bezpečnosti, fyzickej ochrany, jadrových bezpečnostných záruk a ochrany pred žiarením;

- iii) podpora transferu technológií z výskumu do priemyslu;
 - iv) podpora prípravy a rozvoja konkurencieschopnej európskej priemyselnej kapacity v oblasti jadrovej syntézy;
 - v) podpora poskytovania a dostupnosti európskych a medzinárodných výskumných infraštruktúr a primeraného prístupu k nim, a to vrátane infraštruktúr JRC⁵;
 - vi) priamymi akciami sa poskytnú najmodernejšie referenčné údaje, materiály a merania súvisiace s jadrovou bezpečnosťou, jadrovými bezpečnostnými zárukami a fyzickou ochranou, ako aj s inými aplikáciami, ako je nukleárna medicína, aby sa posilnila jadrová veda ako základ podpory normalizácie;
- c) podpora rozvoja energie jadrovej syntézy a príspevok k vykonávaniu európskeho plánu pre jadrovú syntézu:

spolufinancovaným európskym partnerstvom v oblasti výskumu jadrovej syntézy sa bude vykonávať plán, ktorý sa zameriava na to, aby sa do druhej polovice tohto storočia dosiahol cieľ výroby elektriny z jadrovej syntézy. Môže sem okrem iného patriť:

- i) využívanie existujúcich a budúcich zariadení jadrovej syntézy vrátane prípadného pridelenia grantov na prevádzku infraštruktúram výskumu jadrovej syntézy;
- ii) príprava súvisiaca s budúcimi termojadrovými elektrárnami prostredníctvom výskumu a rozvoja všetkých relevantných aspektov vrátane materiálov, technológií a konštrukcií;
- iii) vykonávanie cieľeného programu vzdelávania a odbornej prípravy dodatočne k činnostiam uvedeným v písmene b) bode i);

⁵ Na základe viacročného investičného plánu pre infraštruktúry JRC.

- iv) koordinácia spoločných činností so spoločným podnikom Fusion for Energy;
- v) spolupráca s organizáciou ITER;
- vi) vedecká spolupráca v rámci medzinárodných dohôd Euratomu.

Spolufinancované európske partnerstvo v oblasti jadrovej syntézy sa bude realizovať prostredníctvom grantu, ktorý sa má udeliť právnickým osobám, ktoré zriadia alebo určia členské štáty a akákoľvek tretia krajina pridružená k programu Euratomu na roky 2026 až 2027. Grant môže zahŕňať nefinančné zdroje Spoločenstva alebo dočasné vyslanie pracovníkov Komisie.

Dodatočné finančné prostriedky na výskum a inovácie v oblasti jadrovej syntézy sa môžu poskytnúť prostredníctvom výziev na predkladanie návrhov;

- d) podpora politiky Únie a jej členských štátov v oblasti jadrovej bezpečnosti, jadrových bezpečnostných záruk a fyzickej ochrany:

priamymi akciami sa bude podporovať politika v oblasti jadrovej bezpečnosti, jadrových bezpečnostných záruk a fyzickej ochrany a vykonávanie príslušných právnych predpisov poskytovaním nezávislých vedeckých a technických dôkazov a odborných znalostí.

PRÍLOHA II

Monitorovanie dosahovania špecifických cieľov programu Euratomu na roky 2026 až 2027 uvedených v článku 3 ods. 2 musí byť štruktúrované podľa spôsobov dosahovania vplyvu a súvisiacich kľúčových ukazovateľov spôsobu dosahovania vplyvu. Spôsoby dosahovania vplyvu závisia od časového faktora: rozlišuje sa pri nich medzi krátkodobým, strednodobým a dlhodobým vplyvom. Ukazovatele spôsobu dosahovania vplyvu slúžia ako zástupné údaje na informovanie o pokroku dosiahnutom v plnení špecifických cieľov. Mikroúdaje potrebné pre kľúčové ukazovatele spôsobu dosahovania vplyvu, ktoré sú spoločné s programom Horizont Európa, sa zbierajú centrálnym a harmonizovaným spôsobom pri minimálnom zaťažení prijímateľov spôsobom ich zasielaním.

Ukazovatele spôsobu dosahovania vplyvu v oblasti vedy

Od programu Euratomu na roky 2026 až 2027 sa očakáva, že sa ním dosiahne pokrok, pokiaľ ide o znalosti zamerané na posilnenie jadrovej bezpečnosti a fyzickej ochrany, bezpečné aplikácie ionizujúceho žiarenia, nakladanie s vyhoretým palivom a rádioaktívnym odpadom, ochranu pred žiarením a rozvoj energie jadrovej syntézy. Pokrok sa v týchto oblastiach bude hodnotiť podľa ukazovateľov týkajúcich sa vedeckých publikácií, pokroku vo vykonávaní plánu pre jadrovú syntézu, rozvoja odborných znalostí a zručností a prístupu k výskumným infraštruktúram.

Dosahovanie vplyvu v oblasti vedy	Krátkodobé	Strednodobé	Dlhodobé
Zlepšovanie bezpečného a chráneného využívania jadrovej energie a aplikácií ionizujúceho žiarenia nesúvisiacich s výrobou elektrickej energie vrátane jadrovej bezpečnosti, fyzickej ochrany, jadrových bezpečnostných záruk, ochrany pred žiarením, bezpečného nakladania s vyhoretým palivom a s rádioaktívnym odpadom a vyradovania z prevádzky	Publikácie – počet recenzovaných vedeckých publikácií Euratomu	Citácie – index citácií recenzovaných vedeckých publikácií Euratomu vážených podľa odbornej oblasti	Veda svetovej úrovne – počet a podiel recenzovaných publikácií z programu Euratomu na roky 2026 až 2027, ktoré predstavujú významný príspevok vo vedeckých oblastiach
	Spoločné využívanie vedomostí – podiel výsledkov výskumu (otvorené údaje/publikácie/softvér atď.) spoločne využívaných prostredníctvom otvorených vedomostných infraštruktúr	Šírenie vedomostí – podiel aktívne využívaných/citovaných výstupov výskumu s otvoreným prístupom	Nové prípady spolupráce – podiel prijímateľov Euratomu, ktorí vytvorili nové interdisciplinárne/medziodvetvové prípady spolupráce s používateľmi ich otvorených výstupov Euratomu v oblasti výskumu a inovácií
Podpora rozvoja energie jadrovej syntézy	Pokrok vo vykonávaní plánu pre jadrovú syntézu – percento čiastkových cieľov plánu pre jadrovú syntézu stanovených na roky 2021 až 2027, ktoré sa podarilo dosiahnuť v rámci programu Euratomu na roky 2026 až 2027		
Zachovávanie a ďalší rozvoj odborných znalostí a excelentnosti v Únii	Zručnosti – počet výskumných pracovníkov, ktorí využili činnosti v rámci programu Euratomu na roky 2026 až 2027 zamerané na zvyšovanie úrovne zručností (prostredníctvom odbornej prípravy, mobility a prístupu k infraštruktúre)	Kariérny rast – počet a podiel výskumných pracovníkov so zvýšenou úrovňou zručností s vyšším vplyvom vo svojom výskumnom a inovačnom odbore	Pracovné podmienky – počet a podiel výskumných pracovníkov so zlepšenými pracovnými podmienkami
	Počet výskumných pracovníkov, ktorí majú na základe podpory v rámci programu Euratomu na roky 2026 až 2027 prístup k výskumným infraštruktúram		
	Dodané referenčné materiály a referenčné merania začlenené do knižnice		Počet upravených medzinárodných noriem

Ukazovatele spôsobu dosahovania spoločenských vplyvov

Očakáva sa, že program Euratomu na roky 2026 až 2027 pomôže pri riešení priorít politiky Spoločenstva týkajúcich sa jadrovej bezpečnosti a fyzickej ochrany, ochrany pred žiarením a aplikácií ionizujúceho žiarenia prostredníctvom výskumu a inovácií, ako to vyplýva z portfólií projektov, v rámci ktorých sa vypracovali výstupy prispievajúce k riešeniu výziev v týchto oblastiach. Sociálny vplyv sa meria, aj pokiaľ ide o konkrétny vývoj v oblasti fyzickej ochrany a jadrových bezpečnostných záruk.

Dosahovanie spoločenských vplyvov	Krátkodobé	Strednodobé	Dlhodobé
Zlepšovanie bezpečného a chráneného využívania jadrovej energie a aplikácií ionizujúceho žiarenia nesúvisiacich s výrobou elektrickej energie vrátane jadrovej bezpečnosti, fyzickej ochrany, jadrových bezpečnostných záruk, ochrany pred žiarením, bezpečného nakladania s vyhoretým palivom a s rádioaktívnym odpadom a vyradovania z prevádzky	Výstupy – počet a podiel výstupov zameraných na riešenie konkrétnych priorít politiky	Riešenia – počet a podiel výsledkov inovácií a vedeckých výsledkov, ktorými sa riešia konkrétne priority politiky	Prínosy – celkové odhadované účinky využívania výsledkov financovaných z Euratomu na riešenie konkrétnych politických priorít vrátane prínosu k cyklu tvorby politik a právnych predpisov
	Počet služieb poskytnutých na podporu záruk	Počet poskytnutých a využívaných technických systémov	
	Počet školení pre pracovníkov v prvej línii		
	Spoluvytváranie – počet a podiel projektov Euratomu, v rámci ktorých občania Únie a koncoví používatelia prispievajú k spoluvytváraniu výskumného a inovačného obsahu	Zapojenie – počet a podiel prijímateľských subjektov Euratomu, ktoré majú zavedené mechanizmy zapojenia občanov a koncových používateľov po ukončení projektu Euratomu	Šírenie výskumu a inovácií v spoločnosti – šírenie a dosah spoluvytvorených vedeckých výsledkov a inovačných riešení Euratomu

Ukazovatele spôsobu dosahovania inovačného vplyvu

Inovačné vplyvy programu Euratomu na roky 2026 až 2027 by sa mali prejavovať v podpore pokroku pri dosahovaní špecifických cieľov. Pokrok v tejto oblasti sa bude merať pomocou ukazovateľov týkajúcich sa práv duševného vlastníctva, inovačných výrobkov, metód a procesov a ich využívania, ako aj vytvárania pracovných miest.

Dosahovanie hospodárskeho / inovačného vplyvu	Krátkodobé	Strednodobé	Dlhodobé
Zlepšovanie bezpečného a chráneného využívania jadrovej energie a aplikácií ionizujúceho žiarenia nesúvisiacich s výrobou elektrickej energie vrátane jadrovej bezpečnosti, fyzickej ochrany, jadrových bezpečnostných záruk, ochrany pred žiarením, bezpečného nakladania s vyhoretým palivom a s rádioaktívnym odpadom a vyradovania z prevádzky Podpora rozvoja energie jadrovej syntézy Zachovávanie a ďalší rozvoj odborných znalostí a excelentnosti v Únii	Inovačné výstupy – počet inovačných výrobkov, procesov alebo metód z programu Euratomu na roky 2026 až 2027 (podľa typu inovácie) a prihlášok práva duševného vlastníctva	Inovácie – počet výsledkov inovácií z projektov Euratomu (podľa typu inovácie) a z udelených práv duševného vlastníctva	Hospodársky rast – zakladanie, rast a trhové podiely spoločností, ktoré vytvorili inovácie na základe financovania v rámci Euratomu
	Podporované zamestnávanie – počet vytvorených pracovných miest na plný úväzok a pracovných miest, ktoré prijímateľské subjekty zachovávajú na účely projektu Euratomu (podľa druhu práce)	Trvalé zamestnávanie – zvýšenie počtu pracovných miest na plný úväzok v prijímateľských subjektoch v nadväznosti na projekt Euratomu (podľa druhu práce)	Celkové zamestnávanie – počet priamych a nepriamych pracovných miest vytvorených alebo udržaných v dôsledku šírenia výsledkov Euratomu (podľa druhu práce)
	Výška verejných a súkromných investícií mobilizovaných prostredníctvom počiatočnej investície Euratomu	Výška verejných a súkromných investícií mobilizovaných na využívanie alebo šírenie výsledkov Euratomu	Pokrok Únie dosiahnutý pri plnení cieľa 3 % HDP na základe programu Euratomu na roky 2026 až 2027

Ukazovatele spôsobu dosahovania politického vplyvu

Očakáva sa, že prostredníctvom programu Euratomu na roky 2026 až 2027 sa získajú vedecké dôkazy na účely tvorby politík. Platí to najmä pre vedeckú podporu iným útvarom Komisie, ako napríklad podporu záruk Euratomu alebo vykonávania právnych aktov súvisiacich s jadrovým a ionizujúcim žiarením členskými štátmi¹.

Dosahovanie politického vplyvu	Krátkodobé	Strednodobé	Dlhodobé
Podpora politiky v oblasti jadrovej bezpečnosti, jadrových bezpečnostných záruk a fyzickej ochrany	Počet a podiel projektov Euratomu, z ktorých vyplynuli zistenia významné pre tvorbu politík	Počet výstupov, ktoré majú preukázateľný vplyv na politiku	Počet a podiel zistení v rámci projektov Euratomu, ktoré sú uvedené v politických/programových dokumentoch

Pri priamych aj nepriamych akciách sa ciele stanovujú tak, aby odrážali očakávané výsledky jednotlivých častí programu Euratomu na roky 2026 až 2027.

¹ Nariadenie Komisie (Euratom) č. 302/2005 z 8. februára 2005 o uplatňovaní systému záruk Euratomu (Ú. v. EÚ L 54, 28.2.2005, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2005/302/oj>); smernica Rady 2011/70/Euratom a smernica Rady 2014/87/Euratom z 8. júla 2014, ktorou sa mení smernica 2009/71/Euratom, ktorou sa zriaďuje rámec Spoločenstva pre jadrovú bezpečnosť jadrových zariadení (Ú. v. EÚ L 219, 25.7.2014, s. 42, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/87/oj>).